DA AFGHANISTAN BANK

د افغـــانســـتان بانک

د غیر بانکي مالي مؤسسو د خارنې لوی آمریت

د ادایینیزو مؤسسو د کړنو د خارنې او تنظیم مقرره

مقرره تنظیم و نظارت فعالیت مؤسسات تادیاتی

۱۴۴۵ هـ

د افغانستان اسلامي امارت
دافغانستان بانک
د حقوقي مشاورين دفتر
Office of the General Counsel
Da Afghanistan Bank

د موضوعاتو لړلیک

لومړی څپرکی

عمومي حکمونه

لومړۍ ماده: مبنی: ۱
دويمه ماده :موخې ۱
درېيمه ماده: د پلي کېدو ساحه ۱
څلورمه ماده: اصطلاح ګانې ۱
پنځمه ماده: د اداینېزو مؤسسو ماډل ۳
شپږمه ماده: د غوښتنې د فورمې ډکول ۳
اوومه ماده: د غوښتنې شرطونه ۳
اتمه ماده: د شرکت پانګه ٤
نهمه ماده: د پالیسیو او کړنلارو تولګه ٤
لسمه ماده: سوداګریز پلان ٥
يولسمه ماده: د شرطونو د پلي کېدو څخه ډاډ تر لاسه کول ٦
دوولسمه ماده: د ونډه لرونکي/ ونډه لرونکو بدول او د مالکيت لېږد ٦
ديارلسمه ماده: د مؤسسې منحلول ۷
څوارلمسه ماده: د فعاليت د جواز ځنډول ۷
پنځلسمه ماده: د فعاليت دجواز فسخه کول ۹
شپاړلسمه ماده: د جواز ورکيدل يا سوځېدل ۹
اوولسمه ماده: فيسونه ۱۰
اتلسمه ماده: د اداري جوړښت شرايط ۱۱
نولسمه ماده: د ونډوالو عمومي مجمع ۱۱
شلمه ماده: د څار پلاوي جوړښت ۱۲
يو ويشتمه ماده: د څار پلاوي د ترکيب او ګمارنې شرايط ۱۳
دوه ويشتمه ماده: د څار پلاوي دندې او مسؤوليتونه ۱۳
درويشتمه ماده: د عامل پلاوي تشکيلاتي جوړښت ۱٥
څلورويشتمه ماده: د عامل پلاوي دندې او مسووليتونه ۱٥
پنځه ويشتمه ماده: داخلي او بهرنی پلټونکی ۱۷
شپږ ويشتمه ماده: د ګواښونو او د قوانينو او مقرراتو څخه د رعايت او پيروۍ آمر د ګمارنې شرطونه ۱۷
اووه ويشتمه ماده: جواز لرونکي فعاليتونه ۱۷
اته ويشتمه ماده: منع شوي فعاليتونه ۱۸
نهه ويشمه ماده: د محرميت ساتنه ۱۸

Office of the General Council
Da Afghanistan

لسم دېرشمه ماده: د ادراینیزي مؤسسې کړنې ۱۸
یو دېرشمه ماده: استازي او پلورونکي ۲۰
دوه دېرشمه ماده: د نښلېدو ورتیا ۲۱
درې دېرشمه ماده: د معاملو تصفیه او پراوونو تیرول ۲۱
څلور دېرشمه ماده: راپور ورکول ۲۱
پنځه دېرشمه ماده :دساحې دننه او د ساحې بهر ځارنه ۲۲
شپږ دېرشمه ماده: د پېرودونکو ساتنه ۲۳
ووه دېرشمه ماده: پلي کیدونکي اقدامات ۲۴
اته دېرشمه ماده: داخلي کړنلارې ۲۵
نهه دېرشمه ماده: دکره او باوري معلوماتو وراندې کول ۲۵
څلوېښتمه ماده :انفاذ.. ۲۵

د افغانستان اسلامي امارت
دافغانستان بانک
دحقوقي مشاورېت دفتر
Office of the General Counsel
Da Afghanistan Bank

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمدلله رب العلمين والصلاة والسلام على سيد المرسلين و على آله و اصحابه اجمعين!

د اداینیزو مؤسسومؤسسو د کړنو د څارنې او تنظیم مقرره

لومړی څپرکی
عمومي حکمونه

مبنی

لومړۍ ماده:

دغه مقرره د افغانستان بانک قانون د ۸۷، ۸۸، ۸۹ او ۹۱ مادو د حکمونو پر بنسټ چمتو او نافذه شوې ده.

موخې

دویمه ماده:

د دې مقررې موخې په لاندې ډول دي:

۱- د جواز صادرول، د جواز نوي کول، د جواز ځنډول، د جواز لغوه کول او د اداینیزو مؤسسو د کړنو پورې اړوند نورو موضوعاتو لپاره د شرایطو ټاکل.

۲- د اداینیزو مؤسسو په کړنو او کړنلارو څارنه.

د پلي کېدو ساحه

دریمه ماده:

(۱) دا مقرره په ټولو حقیقي او حکمي اشخاصو (کورنیو او بهرنیو) چې په افغانستان کې د اداینیزو خدمتونو د چمتو کولو غوښتنه کوي، پلي کېږي.

(۲) دغه مقرره په بانکونو، د هغوی په څانگو، د بهرنیو بانکونو په څانگو چې د افغانستان بانک له خوا د فعالیت اجازه ورکړل وي، نه پلي کېږي.

اصطلاح گانې

څلورمه ماده:

په دې مقرره کې یادې شوې اصطلاحگانې لاندې معناوې لري:

۱- د بریښنایي ادایـنـو مـلي سـویـچ (د افغانسـتـان د ادایـنـو سیسـتـم): لـه هـغې اداري څـخـه عبارت ده چې د هیـواد پـه کچـه د بریښـنایي ادایـنـو پـروسې د اسـانتیا لپـاره د مـالي ادارو (بـانکي او غـیر بـانکي) سیسـتـمونو نښـلـولو لپـاره، لـه قوانینـو سره سـم، بـین البانکي اړیـن میتودونـه او معیارونـه ټـاکي. دا سیسـتـم د هیـواد د مـلي کـارت پـلان معیارونـه چې تخـنـیکي او سـوداگریز تنظیمات پکې شامل دي هم چمتو کوي.

۲- ترلاسه کوونکی بانک: هغه بانک دی چې د اداینو بریښنایي وسیله لري او په ورته وخت کې د نورو بانکونو

مقرره تنظیم و نظارت فعالیت مؤسسات تادیاتی

فصل اول
احکام عمومی

مبنی

مادۀ اول:

این مقررۀ بتآسی از احکام مواد ۸۷، ۸۸، ۸۹ و ۹۱ قانون د افغانستان بانک، تهیه و وضع گردیده است.

اهداف

مادۀ دوم:

اهداف این مقرره قرار ذیل میباشد:

۱- تعیین شرایط برای صدور جواز، تمدید جواز، تعلیق جواز، فسخ جواز و سایر موارد مرتبط به فعالیت های موسسات تادیاتی.

۲- نظارت بر فعالیت ها و عملکردهای مؤسسات تادیاتی.

ساحه تطبیق

مادۀ سوم:

(۱) این مقرره برتمام اشـخاص حقیقی و حکمی(داخلی و خارجی)که تقاضای فراهم ساختن خدمات تادیاتی در افغانستان را دارند، تطبیق می گردد.

(۲) این مقرره بربانکها، فروع آنها، فروع بانکهای خارجی که از طرف د افغانسـتان بانک اجازه فعالیت به آنها داده شده است، تطبیق نمی گردد.

اصطلاحات

مادۀ چهارم:

اصطلاحات آتی در این مقرره مفاهیم ذیل را افاده می نماید:

۱- سویچ ملی تادیات الکترونیکی (سیستم تادیات افغانستان): عبارت از ادارۀ است که در سطح کشور در راستای اتصال سیستم های مؤسسات مالی (بانکی و غیر بانکی) به منظور تسهیل پروسه پرداخت های الکترونیکی؛ مطابق قوانین، روش ها و معیارات بین البانکی مورد نیاز را تعیین میکند. این سیستم معیارات طرح کارت ملی کشور را که شامل تنظیمات تخنیکی و تجاری می باشد، نیز تهیه می نماید.

۲- بانک حصول کننده (گیرنده): بانک است که دارای وسیله الکترونیکی تادیاتی بوده و همزمان مشتریان سایر

Office of the General Co
Da Afghanistan B

پېرودونکي کولای شي د برېښنايي ادراینو لپاره له دې برېښنايي وسیلې څخه کار واخلي.

٣- د کارت صادروونکی بانک:_هغه بانک دی چې د پېرودونکي لپاره بانکي کارت صادروي او پېرودونکی کولای شي د ادراینېزې مؤسسې له لارې د برېښنايي ادرایني په برخه کې له یاد بانکي کارت څخه کټه واخلي.

٤- د برېښنايي ادراینو د خدمتونو وړاندې کوونکی: له هغو مالي مؤسسو څخه عبارت دي چې په هیواد کې د برېښنايي ادراینو خدمتونو اسانتیاوې برابروي. په دې ادارو کې د برېښنايي پیسو او ادراینېزې مؤسسې شاملې دي.

٥- ادراینـــیزه مؤسســـه:_دا د برېښـــنايي ادراینـــو د خـــدمتونو د چمتـــو کونکـــو یـــوه کټګـــوري ده چې د برېښنايي ادراینـو وسـیلو لکـه ATM، POS ، ګرځنده ټلیفونونـو او نـورو چې ترلاسـه کـوونکي وسـیلې هـم بلـل کـیږي پـه کـارولو سره د ادراینـو خدمتونـه د یـو ځانګړي پلېټ فارم سره وړاندې کوي.

٦- ترلاسه کیدونکي خدمتونه (Acquiring Services): د ادراینیزو مؤسسو په استازیتوب د ادراینو د وسیلو له چمتو کولو څخه عبارت دي ترڅو د مالي مؤسسو پېرودونکو ته معاملې اسانه کړي.

٧- استازی(Agent):_هر هغه څوک چې دتړون، قرارداد او د ادراینېزو وسیلو په کارولو سره د ادراینیزو خدمتونو د وړاندې کولو په برخه کې د سپارل شویو مکلفیتونو په پروسه کې د ادراینېزې مؤسسې استازیتوب کوي.

٨- پلورنځی(Merchant):پلورنځي،رستورانتونه، اکاډمیک بنسټونه، دولتي ادارې، مؤسسې او نور بنسټونه چې د ادرایني برېښنايي وسیلې لکه POS ماشینونه لري او د هغې په کارونې سره د پېرودونکو ادرایني په برېښنايي توګه تر سره کوي.

٩- آف پی - Afpay: دا د ملي ادراینو د کارتونو یو ډول دی چې په کارولو سره یې برېښنايي ادرایني د برېښنايي ادراینو ملي سویچ له لارې ترسره کېږي.

١٠- د ادراینو د سیستم د منلو لومړنی سند:_دا یو سند دی چې د ادرایني مؤسسې د جواز د غوښتنې له وړاندې کولو وړاندې د ادرایني مؤسسې د سیستم سره د نښلېدو په اړه د افغانستان د ادراینو سیستم له لورې صادرېږي.

١١- تسویه کول: د تصفیې له بهیر څخه وړاندې د پیسو د لېږد او تائید پروسه ده چې پدې پروسه کې د تصفیې د پروسې لارښود او د هغې د وروستیو شرایطو چمتو کول هم شامل دي.

بانک ها می توانند به منظور پرداخت های الکترونیکی از این وسیله الکترونیکی استفاده نمایند.

٣- بانک صادر کننده کارت: بانک است که کارت بانکی را برای مشتری صادر می نماید و مشتری می تواند از کارت بانکی در پرداخت های الکترونیکی از طریق مؤسسه تادیاتی استفاده نماید.

٤- فراهم کنندۀ خدمات تادیات الکترونیکی: عبارت از آنعده مؤسسات مالی اند که خدمات پرداخت الکترونیکی را در کشور تسهیل می نماید. این نهاد ها شامل مؤسسات پول الکترونیکی و مؤسسات تادیاتی می گردد.

٥- مؤسســۀ تادیــاتی: عبــارت از یــک کتگــوری از فـــراهم کننـــده خـــدمات تادیـــات الکترونـــیکی اســـت کـــه خـــدمات تادیـــاتی را بـــا اســـتفاده از وســـیله هـــای تادیـــات الکترونـــیکی چـــون ATM، POS، مبایـل وغیـره کـه بنـام ابـزار حصـولی نـیز یـاد می گـردد؛ بـا پلتفـارم مخصـوص فـراهم می نماید.

٦- خدمات حصولی (Acquiring Services): عبارت از فراهم ساختن ابزار تادیاتی ازطرف مؤسسات تادیاتی به منظورتسهیل معاملات مشتریان موسسات مالی می باشد.

٧- نماینده (Agent): هر شخصیکه به نمایندگی از مؤسسه تادیاتی در جریان تفاهم، قرار داد و مکلفیت های واگذار شده در فراهم ساختن خدمات تادیاتی با استفاده از ابزار تادیاتی، دخیل باشد.

٨- فروشنده (Merchant): فروشگاهها، رستورانت، مراجع اکادمیک، ادارات دولتی، مؤسسات، و غیره مراجع که ابزار یا وسیله تادیات الکترونیکی مثلاً ماشین POS نزد شان موجود بوده و پرداختهای مشتریان را با استفاده از آن طور الکترونیکی انجام میدهند.

٩- اف پی Afpay : عبارت از یک نوع کارت های پرداخت ملی است که با استفاده از آن پرداخت های الکترونیکی به وسیله سویچ ملی پرداخت الکترونیکی صورت می گیرد.

١٠-سند قبولی ابتدایی سیستم تادیات: عبارت از سند است که قبل از ارائه درخواستی جواز مؤسسۀ تادیاتی توسط سیستم پرداخت افغانستان در مورد چگونگی اتصال سیستم مؤسسه تادیاتی صادر می شود.

١١-تسـویه کـردن: عبـارت از رونـد انتقـال و تصـدیق وجـوه قبـل از رونـد تصـفیه و نـیز ایـن پروسـه شـامل راهنمـایی هـای رونـد تصـفیه و فـراهم سـازی شرایـط نهایی آن می شود.

۱۲- تصفیه: د دوو یا ډېرو اړخونو ترمنځ د بیه لرونکو پاڼو یا پیسو د لېږد له لارې د مکلفیتونو د پاکولو پروسه ده.
۱۳- د مالي بازار جوړښت: دا د ګډون کونکو ادارو تر منځ یو څو اړخیز سیستم دی چې په هغه کې عملیاتي سیستمونه شامل دي چې د اداینو، تصفیې، مالي مشتقاتو یا نورو مالي معاملو د پاکولو، تصفیې یا ثبتولو لپاره کارول کېږي.

<u>د اداینیزو مؤسسو ماډل</u>

پنځمه ماده:

اداینیزې مؤسسې د اداینیزو خدماتو د وړاندې کوونکې له کټګوریو څخه یوه کټګوري ده چې د افغانستان بانک له تصویب څخه وروسته رامنځته کېږي او د ترلاسه کوونکو وسیلو او استازي څخه دکار اخیستنې خدمات وړاندې کوي. په دې خدماتو کې ATM، POS/mPOS، ګرځنده مبایل اپلیکېشنونه، د آنلاین اداینو میتودونه او د اداینو نور چینلونه شامل دي چې کورنۍ او نړیوالې جیبي بټوې او د کارتونو طرحې مني. اداینیزه مؤسسه کولای شي له مالي مؤسسو سره، په ځانګړې توګه د بانکونو سره د لازمې همغږۍ او تړون لاسلیکولو په برخه کې او د افغانستان د اداینو ملي سویچ (د افغانستان د اداینو سیستم) سره د اړیکې نیونکې په توګه ترلاسه کیدونکې او د استازي خدمتونه وړاندې کړي.

دویم څپرکی

د جواز ورکولو شرطونه

<u>د غوښتنې د فورمې ډکول</u>

شپږمه ماده:

(۱) غوښتونکی اړ دی چې د غوښتنې فورمه ډکه کړي.
(۲) غوښتونکی د دقیق لوستلو وروسته د اداینیزې مؤسسې د ژمنې فورمه او د جواز شرایط لاسلیک کړي.
(۳) د دې فورمو نمونې د غیر بانکي مالي مؤسسو د څارنې لوی آمریت، د جواز ورکولو په څانګه په ابن سینا واټ، کابل- افغانستان کې شتون لري.

<u>د غوښتنې شرطونه</u>

اوومه ماده:

د اداینیزې مؤسسې د جواز غوښتونکی اړ دی چې لاندې شرایط پوره کړي:
۱- د اداینیزې مؤسسې د جواز غوښتونکی د یو ځانګړي سوداګریز نوم لاندې د اداینیز شرکت (د انتفاعي مؤسسې)

۱۲- تصفیه: عبارت از روند رفع مکلفیت ها ذریعۀ انتقال وجوه یا اوراق بهادار میان دو یا جوانب بیشتر می باشد.
۱۳- ساختار بازار مالی: عبارت از سیستم چند جانبه میان نهادهای اشتراک کننده بوده که شامل سیستم عامل بمنظور تصفیه، تسویه یا ثبت پرداخت ها، اوراق بهادار، مشتقات مالی یا سایر معاملات مالی بکار گرفته می شود.

<u>مُدل مؤسسات تادیاتی</u>

مادۀ پنجم:

مؤسسات تادیاتی یک کتگوری از فراهم کنندگان خدمات تادیاتی بوده که پس از تصویب و منظوری د افغانستان بانک ایجاد می گردد و خدمات استفاده از ابزار حصولی (Acquiring Instrument) و نماینده (Agent) را فراهم میسازد. این خدمات شامل ATM, POS/mPOS، اپلیکشن های مبایل، راه های پرداخت آنلاین و سایر کانال های تادیاتی که طرح های کارت و بکسک جیبی داخلی و بین المللی را قبول کند، می گردد. مؤسسه تادیاتی می تواند در هماهنگی لازم و عقد قرارداد با موسسات مالی بخصوص بانکها و اتصال با سویچ تادیات ملی افغانستان (سیستم تادیات افغانستان) منحیث ارتباط دهنده، خدمات حصولی و نماینده را فراهم سازد.

فصل دوم

شرایط جوازدهی

<u>خانه پوری فورم درخواستی</u>

مادۀ ششم:

(۱) درخواست کننده مکلف است فورم درخواستی را خانه پوری نماید.
(۲) درخواست کننده فورم تعهد و شرایط جواز مؤسسه تادیاتی را بعد از مطالعه دقیق امضاء نماید.
(۳) نمونۀ این فورم ها در شعبۀ جوازدهی آمریت عمومی نظارت از مؤسسات مالی غیر بانکی واقع ابن سینا وات، کابل افغانستان در دسترس قرار دارد.

<u>شرایط درخواستی</u>

مادۀ هفتم:

متقاضی جواز مؤسسه تادیاتی مکلف است شرایط آتی را تکمیل نماید:
۱- در خواست کننده جواز مؤسسه تادیاتی تحت نام مشخص تجارتی به حیث یک شرکت تادیاتی

په توګه د صنعت او سوداګرۍ وزارت یا اړونده اداره کې ثبت شي.

۲- په غوښتنلیک کې د غوښتنلیک ورکوونکي د ارتباطي شخص نوم او بشپړ معلومات د جواز ورکولو پروسې پړاوولو په موخه شامل وي.

۳- غوښتنلیک د وړاندیز شویو ونډه والو لېست او د ونډو سلنه ولري.

٤- غوښتونکی اړ دی چې د اداینیزې مؤسسې د څار پلاوي او اجرایوي مسؤلینو (اجراییوي رئیس ، عملیاتي آمر ، مالي آمر ، د قانون او مقرراتو د رعایت آمر) ژوندلیکونه چمتو کړي.

٥- یو شخص نه شي کولای په یو وخت کې دوه ځایه دندې تر سره کړي.

٦- د ونډه لرونکي سوانح، معتبر پاسپورټ یا تذکرې او د ونډې جوړښت وړاندې کول.

۷- د دې مقــــرراتو سره ســــم د پالیســــیو، کــــړنلارو، پلانونــــو، لارښــــودونو او لارښــــوونو وړاندې کول.

۸- د افغانســتان د ادایــنو سیســتم د ادارې لخــوا د شرکت د تخنیکي سیســتم (پلیټ فــارم)، د افغانســتان د ادایــنو سیســتم سره د نښــلولو د وړتیــا پــه اړه لــومړنی تائید لیک.

۹- د پام وړ ادایزې مؤسسې بنسټلیک (اساسنامه)

۱۰- د پام وړ ادایزې مؤسسې تشکیلاتي جوړښت

۱۱- د دې مقررې د صراحت سره سم د نورو شرایطو بشپړول.

د شرکت پانګه

اتمه ماده:

(۱) هغه خپلواکه اداره چې د ادایزې مؤسسې د جواز لپاره غوښتنلیک بشپړوي اړه ده چې د افغانستان بانک له لوري له ټاکل شوو اړتیاوو سره سم په هر وخت کې کافي پانګه ولري.

(۲) د غوښتنلیک د وړاندې کولو پر مهال، غوښتونکی د ادایزې مؤسسې د رامنځته کولو لپاره باید لږ تر لږه ۱۰ میلیونه افغانۍ مالي پانګه ولري، چې دا اندازه د مؤسسې د کاري حجم او پراخوالي په پام کې نیولو سره زیاتیدلی شي او په هر وخت کې اداینیزه مؤسسه اړه ده چې لږ تر لږه دوه میلیونه افغانۍ نغدې پیسې ولري.

د پالیسیو او کړنلارو ټولګه

نهمه ماده:

(۱) ادایزه مؤسسه اړ ده چې لاندې پالیسیانې او کړنلارې ولري:

(مؤسســه انتفــاعی) در وزارت صــنعت و تجــارت و یــا ادارۀ مربوطه ثبت شود.

۲-درخواستی حاوی نام و معلومات مکمل شخص ارتباطی در خواست دهنده به منظور طی مراحل پروسه جواز دهی می باشد.

۳-درخواستی حاوی لست سهمداران پیشنهاد شده و فیصدی اسهام، می باشد.

٤-درخواست دهنده مکلف است تا بیوگرافی هیئت نظار و مسئولین اجرائیوی (رئیس اجرائیوی، آمر عملیاتی، آمر مالی، آمر رعایت از قوانین و مقررات) مؤسسه تادیاتی مورد نظر را ارائه نماید.

٥-یک شخص نمی تواند در عین زمان در دو بست ایفای وظیفه نماید.

٦-ارائه سوانح سهمدار، پاسپورت معتبر و یا تذکره و ساختار اسهام.

۷-ارائه پالیسی، طرزالعمل ها، پلان ها، دســتورالعمل ها و رهنمود ها طبق این مقرره.

۸-تصدیق نامه ابتدایی از اداره سیستم پرداخت افغانستان در مورد توانایی اتصال سیستم تخنیکی؛ (پلاتفارم) مؤسسه مورد نظر با سیستم پرداخت افغانستان.

۹-اساسنامه مؤسسه تادیاتی مورد نظر.

۱۰-ساختار تشکیلاتی مؤسسه تادیاتی مورد نظر.

۱۱-تکمیل ســایر شــرایط حســب صــراحت این مقرره.

سرمایۀ مؤسسه

مادۀ هشتم:

(۱) نهاد مستقل که درخواستی را برای اخذ جواز مؤسسه تادیاتی تکمیل میکند، مکلف است در هر زمان طبق نیازمندی های وضع شده توسط د افغانستان بانک، سرمایه کافی داشته باشد.

(۲) حین ارائه درخواستی، متقاضی مکلف به داشتن حد اقل ۱۰ میلیون افغانی سرمایه مالی به منظور تاسیس مؤسسه تادیاتی می باشد که این مبلغ می تواند با درنظرداشت وسعت و حجم کاری مؤسسه بیشتر وضع گردد و در هر زمان مؤسسه تادیاتی مکلف به داشتن حد اقل ۲ میلیون افغانی پول نقد می باشد.

مجموع پالیسی ها و طرزالعمل ها

مادۀ نهم

(۱)مؤسسه تادیاتی مکلف است پالیسی ها و طرزالعمل های ذیل را دارا باشد:

۱- د اخلاقي اصولو لارښود.
۲- د خطرونو د مدیریت او د قوانینو او مقرراتو د رعایت پالیسي.
۳- عملیاتي پالیسي.
٤- د محاسبې، راپور ورکولو او مالي پالیسي.
٥- د داخلي پلټنې پالیسي.
٦- د ترهګرۍ د تمویل او پیسو مینځلو څخه د مخنیوي پالیسي.
۷- د بشري سرچینو پالیسي.
(۲) ادارینیزه مؤسسه باید د معلوماتي ټکنالوژۍ په برخه کې لږ تر لږه لاندې پالیسیانې ولري:
۱- د شبکې پالیسي
۲- د سیتسم امنیتي پالیسي.
۳- د بحران د پوښښ مدیریت پالیسي (پېښو ته د رسېدنې پالیسي).
٤- له تقلب څخه د مخنیوي او کشف پالیسي.
٥- د کار د دوام مدیریت پالیسي.
٦- یوزر (کارن) ته د لاسرسي پالیسي.
۷- د دریم شخص د لاسرسي پالیسي.
۸- له لرې لارې څخه د لاسرسي پالیسي.
۹- د زیان رسونکو سافټویرونو د مدیریت پالیسي.
۱۰- د پټنوم(پاسورډ) د مدیریت پالیسي.
(۳) معیاري تړونونه:
۱- د کارول شوي تخنیکي سیستم/ پلیټ فارم وروستی تړون.
۲- لوی استازی یا وېشونکی.
۳- استازی.
٤- سوداګریز ونډه لرونکي.
(٤) د افغانستان د اداینو له سیستم سره د نښلېدو څخه وروسته د افغانستان د اداینو له سیستم سره تړون.

سوداګریز پلان

لسمه ماده:

(۱) سوداګریز پلان اوږدمهاله سوداګریزې موخې چې د پراخې بازار موندنې، عملیاتي، تخنیکي او مالي ستراتیژیو لخوا یې ملاتړ کېږي په بر کې راونغاړي.هغه وخت چې د سوداګریز پلان تر پوښښ لاندې راځي لږ تر لږه باید ۳ کاله وي.
(۲) سوداګریز پلان باید ټولې انګیرنې چې د سوداګرۍ د موخو او نورو اړتیاو د ملاتړ لپاره چې د افغانستان بانک له لورې د څارنې د پروسې په اوږدو کې د ټاکل کېږي، په بر کې ونیسي.

۱- رهنمود اصول اخلاقی.
۲- پالیسی مدیریت خطرات و رعایت و پیروی از قوانین و مقررات.
۳- پالیسی عملیاتی.
٤- پالیسی محاسبه، گزارش دهی و مالی.
٥- پالیسی بررس داخلی.
٦- پالیسی جلوگیری از پولشویی و تمویل تروریزم.
۷- پالیسی منابع بشری.
(۲)مؤسسۀ تادیاتی در بخش تکنالوژی معلوماتی حد اقل دارای پالیسی های ذیل باشد:
۱- پالیسی شبکه.
۲- پالیسی امنیتی سیستم.
۳- پالیسی مدیریت پوشش بحران (رسیدگی به حوادث).
٤- پالیسی کشف و جلوگیری از تقلب.
٥- پالیسی مدیریت تداوم کار.
٦- پالیسی دسترسی به یوزر (کاربر).
۷- پالیسی دسترسی جانب ثالث.
۸- پالیسی دسترسی از راه دور.
۹- پالیسی مدیریت نرم افزارهای مضر.
۱۰- پالیسی مدیریت گذرواژه ها (پسورد).
(۳) قراداد های معیاری:
۱- قرارداد نهایی سیستم تخنیکی مورد استفاده / پلاتفارم.
۲- نماینده بزرگ یا توزیع کننده.
۳- نماینده.
٤- شرکاء تجاری.
(٤)موافقت نامه با سیستم پرداخت افغانستان بعد از اتصال با سیستم تادیات افغانستان.

پلان تجاری

مادۀ دهم:

(۱) پلان تجاری اهداف دراز مدت تجاری را که توسط ستراتیژی های جامع بازاریابی، عملیاتی، تخنیکی و امور مالی حمایت می شود در بر داشته باشد. حد اقل مدت زمانی که تحت پوشش پلان تجاری قرار گیرد ۳ سال می باشد.
(۲) پلان تجاری تمام فرضیه ها را برای حمایت اهداف تجاری و سایر نیازمندی ها را که توسط د افغانستان بانک در جریان پروسه بررسی مشخص می گردد، در بر داشته باشد.

د شرطونو د پلي کېدو څخه ډاډ تر لاسه کول

يولسمه ماده:

د ادايينزي مؤسسې د جواز د ترلاسه کولو په موخه د غوښتنليک ارزونه د لاندې موضوعاتو په څېړنه، پلټنه او تفسير پورې اړه لري، مګر تر دې محدود نه دي:

۱-د شرکت مالي وضعيت او سلامتيا.

۲-د مؤسسې او د هغې د ونډه لرونکو پېژندنه د افغانستان دننه او بهر د سوداګريزو شريکانو په ګډون په هر اړخ پورې چې تړاو ولري.

۳-د مالي ثبات او سلامتيا ساتلو لپاره په ټولو برخو کې پاليسيانې، ميتودونه او کړنلارې.

٤-د کارکوونکو او پرسونل تخنيکي مهارت.

د ونډه لرونکي/ ونډه لرونکو بدول او د مالکيت لېږد

دوولسمه ماده:

(۱) هيڅوک نشي کولای چې د افغانستان بانک له مخکېنۍ منظورۍ پرته، په ادايينزه مؤسسه کې خپله د جواز ونډه بل شخص ته وليږدوي.

(۲) ونـډه لرونکي/ ونـډه لرونکي يـا د دوی واک لرونکي اسـتازي چې د ونډو اخيسـتلو يا پلورلو غوښـتنه لري، د غوښـتنليک پروسې د پراوولو په موخه په کابل کې د غير بانکي مالي مؤسسو د څارنې لوی آمريت، ساحوي زونونو او د افغانسـتان بانک ولايتي څانګو ته ولاړ شي او د ونډه لرونکي/ ونـډه لرونکو د بـدلون يـا د مـالکيـت د لېږد غوښـتنليک ترڅنګ لاندې اسـناد او معلومات وړاندې کړي:

۱- د ونډو د ترلاسه کولو يا لېږدولو د څرنګوالي او دليلونو په اړه د غوښتنليک وړاندې.

۲- د اړونده اداري له لورې د بنسټليک (اساسنامې) د تعديل تاييدي.

۳- د مالياتي نه باقيداری تصديق وړاندې کول.

٤- د جرمي او مالي جرمونو د عدم مسؤليت تصديق وړاندې کول.

٥- د فعاليت اصلي جواز .

٦- نور معلومات او اسناد چې د افغانستان بانک يې اړين وګڼي.

(۳) غوښـتونکي اړ دی چې د ونډه لرونکي /ونډه لرونکو د بدلون، د ادايينزې مؤسسې د مالکيت د لېږد په اړه د خپل فعاليت د ځای په يوه ورځپاڼه کې خبرتيا خپره کړي او د هغې يوه کاپي د افغانستان بانک ته وسپاري.

(٤) د افغانسـتان بانک د ونډه لرونکي / ونډه لرونکو د بدلون او د مالکيت لېږد غوښـتنليک په هغه صـورت کې منظوروي چې نوی شـخص د دې مقررې سره سـم ټول معيارونه پوره کړي وي.

حصول اطمینان از تطبیق شرایط

مادۀ یازدهم:

بـررسی درخواسـتی اخـذ جـواز مؤسسـه تادیـاتی وابسـته بـه مطالعـه، بـررسی و تفسـیر مـوارد آتی بوده اما محدود به این ها نمی شود:

۱- وضعیت و سلامت مالی شرکت.

۲- شهرت مؤسسه و سهمداران آن و هر جناح وابسته به آن به شمول شرکای تجاری در داخل و خارج از افغانستان.

۳- پالیسی ها، روش ها و طرزالعمل ها در تمام عرصه ها جهت حفظ ثبات و سلامت مالی.

٤- مهارت تخنیکی کارکنان و پرسونل.

تغییر سهمدار/سهمداران، انتقال مالکیت

مادۀ دوازدهم:

(۱) هیچ شخص نمی تواند بدون منظوری قبلی د افغانستان بانک سهم جواز خویش را در مؤسسه تادیاتی به شخص دیگر انتقال دهد.

(۲) سهمدار/سـهمداران یـا نماینـده صـلاحیت دار آنهـا کـه تقاضـای حصول یـا فـروش سـهم را داشـته باشـد، جهـت طی مراحـل درخواسـتی بـه آمریـت عمـومی نظـارت از مؤسسـات مـالی غیربـانکی درکابـل، زونهـای سـاحوی و نماینـده گیهای د افغانسـتان بانـک در ولایـات حضـور یافتـه و مـدارک و معلومـات آتی را بـا درخواسـتی تغییـر سهمدار/سـهمداران و یـا انتقال مالکیت ارائه نماید:

۱- ارائـه درخواسـتی در خصـوص چگـونگی و دلایـل حصول یا واگذاری سهم.

۲-تائیدی اساسنامه تعدیل شده از مرجع مربوطه.

۳- ارائه تصدیق عدم باقیداری مالیاتی.

٤- فراهم سازی تصدیق عدم مسوولیت جرم جنایی و مالی.

٥- اصل جواز فعالیت.

٦- سـایر معلومـات و مـدارک حسـب لـزوم دیـد د افغانستان بانک.

(۳) درخواست دهنده مکلف است تا اطلاعیه را در مورد تغییر سهمدار/ سهمداران، انتقال مالکیت مؤسسه تادیاتی در یکی از جراید محل فعالیت خویش به نشر سپرده و یک نقل آن را به د افغانستان بانک ارائه نماید.

(٤) د افغانستان بانک در صورت درخواستی تغییر سهمدار/سهمداران و انتقال مالکیت را منظور می نماید که شخص جدید تمام معیارات را طبق این مقرره تکمیل نماید.

Office of the General Counsel
Da Afghanistan Bank

د مؤسسې منحلول

دیارلسمه ماده:

(۱) هر کله چې د اداینیزې مؤسسې ونډه لرونکی/ ونډه لرونکې یا واک لرونکی استازی(شرعي وکیل) وغواړي چې مؤسسه له منځه یوسي ، نو د له منځه وړلو غوښتنلیک(د فعالیت پرېښودل) يې په لیکلې بڼه د بشپړې شوو فورمو سره په مرکز او ولایتونو کې د افغانستان بانک د غیر بانکي مالي مؤسسو آمریت د جواز ورکولو مدیریت ځانګې ته سپاري.

(۲) د ونډه لرونکې/ونډه لرونکو یا د اداینیزې مؤسسې واک لرونکي استازي له لورې د مؤسسې د له منځه وړلو (فعالیت بندولو) د غوښتننه ولري، د غوښتنلیک سربېره، د لاندې اسنادو او معلوماتو وراندې کول هم اړین دي:

۱-د مؤسس د له منځه وړلو دلیلونه د فعالیت د اصلي جواز سپارل.

۲-د مالیاتي نه باقیدارۍ (تصفیې) تصدیق وړاندې کول او د جرمي او مالي جرمونو د عدم مسؤلیت تصدیق وړاندې کول.

۳-په چاپي او انځوریزو رسنیو کې د خبرتیاوو خپرول.

٤-د پلورونکو، استازو او سوداګریزو ونډه لرونکو تر منځ د حساب د تصفیې د اسنادو وړاندې کول.

٥-د پېرودونکو او د هغوی د معاملو د ټولو سوابقو او معلوماتو وړاندې کول.

٦-د افغانستان د اداینو له سیستم سره د سیستم نښلېدل له منځه وړل او په اړه يې اړین سند وړاندې کول.

۷-نور اسناد او معلومات چې د افغانستان بانک يې غوښتنه کوي، وړاندې کول.

(۳) د مؤسسې د له منځه وړلو دغوښتنلیک له منظورۍ وړاندې، غوښتونکی کولای شي د مؤسسې د له منځه وړلو څخه د یوې لیکلې خبرتیا او غوښتنې په وړاندې کولو سره تیر شي او خپل فعالیت ته دوام ورکړي.

(٤) د له منځه وړلو د منظورۍ شرایې او څرنګوالی په اړونده کاري کړنلاره کې ځانګړی شوی دی.

(٥) اداینیزې مؤسسې چې په ورته نوم سره د الکترونیکي پیسو د مؤسسې د جواز اخیستو اراده لري، د جواز د له منځه وړلو پر مهال د دې مادې د ۲ فقرې د ۳ او ۶ بند په رعایت مکلفې دي.

د فعالیت د جواز ځنډول

څوارلسمه ماده:

(۱) د افغانستان بانک کولای شي د اداینیزې مؤسسې جواز په لاندې شرایطو کې وځنډوي:

انحلال مؤسسه

مادۀ سیزدهم:

(۱) هرگاه سهمدار/ سهمداران یا نماینده با صلاحیت (وکیل شرعی) مؤسسه تادیاتی بخواهد مؤسسه را منحل نماید، درخواستی انحلال (ترک فعالیت) بصورت کتبی با تکمیل فورمه های اختصاصی مدیریت جوازدهی آمریت عمومی نظارت از مؤسسات مالی غیر بانکی در مرکز و نمایندگی های د افغانستان بانک در ولایات، صورت می گیرد.

(۲) در صورت تقاضای انحلال (ترک فعالیت) از طرف سهمدار/سهمداران و نماینده با صلاحیت مؤسسه تادیاتی، برعلاوه درخواستی، مکلف به ارائه اسناد و معلومات ذیل نیز می باشد:

۱- ارائه دلایل انحلال مؤسسه و تسلیمی اصل جواز فعالیت.

۲- ارائه تصدیق عدم باقیداری مالیاتی و فراهم سازی تصدیق عدم مسوولیت جرم جنایی و مالی.

۳- نشر اطلاعیه در رسانه های تصویری و چاپی.

٤- ارائه سند تصفیه حساب بین شرکاء تجاری، نمایندها و فروشنده ها.

٥- تسلیم دهی تمام معلومات و سوابق مشتریان و معاملات آنها.

٦- لغو اتصال سیستم از سیستم تادیات افغانستان و ارائه سند لازم.

۷- سایر معلومات و مدارک که از طرف د افغانستان بانک مطالبه می گردد.

(۳) قبل از منظوری درخواستی انحلال مؤسسه، درخواست دهنده می تواند با ارائه اطلاعیه و درخواستی کتبی از منحل ساختن مؤسسه انصراف و به فعالیت خویش ادامه دهد.

(٤) چگونگی و شرایط منظوری انحلال در طرزالعمل کاری مربوطه مشخص می گردد.

(٥) مؤسسات تادیاتی که اراده اخذ جواز مؤسسه پول الکترونیکی را به عین اسم دارند، حین فسخ جواز مؤسسه تادیاتی مکلف به رعایت بند ۳ و ٦ فقره ۲ این ماده نمی باشد.

تعلیق جواز فعالیت

مادۀ چهاردهم:

(۱) د افغانستان بانک تحت شرایط آتی می تواند جواز مؤسسه تادیاتی را تعلیق نماید:

Office of the General Counsel
Da Afghanistan Bank

۱- د د ادارینیزې مؤسسې ونډه لرونکی/ ونډه لرونکي د جواز د ځنډېدو غوښتنه وکړي.
۲- د قوانینو او مقرراتو څخه د مکررې سرغړونې په صورت کې.
۳- د افغانستان بانک د لازم ګڼلو او د نورو شرایطو او مواردو په پام کې نیولو سره.
(۲) په هغه صورت کې چې د فعالیت جواز د افغانستان بانک لخوا وځنډول شي، د جواز اخیستونکی اړ دی چې په ټاکلې موده کې جواز له ځنډ څخه وباسي. د نه اقدام په صورت به فعالیت جواز فسخه شي. که چیرې قضیه د عدلي او قضایي ارګانونو تر څېړنې لاندې وي، د جواز اخیستونکی د واک لرونکي ارګان یا مرجع له وروستۍ پرېکړې څخه وروسته په دریو میاشتو کې د ځنډ د لرې کولو لپاره اقدام وکړي، له دې پرته جواز فسخه کېږي.
(۳) د ادارینیزې مؤسسې له لورې د جواز د ځنډولو د غوښتنې په صورت کې، غوښتونکی اړ دی چې د افغانستان بانک د غیر بانکي مالي مؤسسو د څارنې لوی آمریت د جواز ورکولو مدیریت او په ولایتونو کې د افغانستان بانک نمایندګیو ته لیکلې غوښتنه وسپاري. د جواز د ځنډیدو زیات نه زیات حد یو کال دی او لږ تر لږه حد یې درې میاشتې دی.
(٤) ادارینیزه مؤسسه نه شي کولای چې د جواز د ځنډ په موده کې فعالیت ترسره کړي.
(٥) په هغه صورت کې چې د دې مادې د (۳) فقرې له مخې ځنډ صورت ونیسي، د جواز لرونکی اړ دی چې:
۱- د زیات حد څخه وړاندې د جواز د ځنډ د لرې کولو لپاره لیکلی غوښتنلیک وسپاري.
۲- په هغه صورت کې چې د افغانستان بانک سره په ثبت شوو معلوماتو کې بدلون راشي، د جواز اخیستونکی د موضوع په اړه د افغانستان بانک ته خبر ورکړي.
(٦) هرکله چې د جواز لرونکی تر ټاکل شوې مودې پورې مراجعه ونکړي، موضوع په لیکلې بڼه د جواز لرونکي پتې ته لیږل کیږي او وخت ورته ټاکل کېږي؛ د لیکلې بڼې خبرتیا له صادرېدو څخه وروسته د نه مراجعې په صورت، د فعالیت جواز فسخهه کېږي.
(۷) د ادارینیزې مؤسسې له لوري د ځنډ د غوښتنې په صورت کې، د دولسمې مادې، دوهمې فقرې شرایط د پلي کېدو وړ دي.

۱- سهمدار/سهمداران مؤسسه تادیاتی درخواست تعلیق جواز را ارائه نماید.
۲- درصورت تخطی و تخلف مکرر از قوانین و مقررات.
۳- نظر به سایر شرایط و موارد، حسب لزوم دید د افغانستان بانک.
(۲) در صورتیکه جواز فعالیت از طرف د افغانستان بانک تعلیق گردد، دارنده جواز مکلف است که طی مدت تعین شده، مراجعه و تعلیق جواز را مرفوع سازد، در غیر آن جواز فعالیت فسخ می گردد. در صورتیکه قضیه تحت دوران و بررسی ارگان های عدلی و قضایی باشد، دارنده جواز در مورد رفع تعلیق حد اکثر الی سه ماه بعد از فیصله نهایی ارگان یا مرجع ذیصلاح اقدام نمایند در غیر آن جواز فسخ می گردد.
(۳) درصورت تقاضای تعلیق جواز از طرف مؤسسه تادیاتی، درخواست دهنده مکلف به ارائه درخواست کتبی به مدیریت جوازدهی آمریت عمومی نظارت از مؤسسات مالی غیر بانکی د افغانستان بانک و در ولایات به نمایندگی های د افغانستان بانک میباشد. جواز حد اکثر الی یک سال و حد اقل برای مدت ۳ ماه تعلیق می گردد.
(٤) مؤسسه تادیاتی نمی تواند در مدت تعلیق جواز، فعالیت نماید.
(٥) در صورتیکه تعلیق طبق فقره (۳) این ماده صورت گیرد، دارنده جواز مکلف است تا:
۱- قبل از حد اکثر زمان تعیین شده با ارائه درخواستی کتبی تقاضای رفع تعلیق جواز نماید.
۲- در صورتیکه در معلومات ثبت شده نزد د افغانستان بانک تغییرات رخ داده باشد، دارنده جواز موضوع را اطلاع دهد.
(٦) هرگاه دارنده جواز الی زمان تعیین شده مراجعه ننماید، موضوع کتباً به آدرس موصوف اخبار و مهلت تعیین می گردد. در صورت عدم مراجعه بعد از صدور اطلاعیه کتبی، جواز فعالیت فسخ می گردد.
(۷) در صورت درخواست تعلیق از طرف مؤسسه تادیاتی، شرایط فقره (۲) ماده ۱۲ قابل تطبیق می باشد.

د فعالیت دجواز فسخه کول

پنځلسمه ماده:

(۱) دا فغانستان بانک کولای شي د لاندې شرایطو په بنسټ د اداینیزو خدمتونو د وړاندې کوونکو جواز فسخه کړي:

۱- په هغه صورت کې چې اداینیزه مؤسسه ونه توانیږي د جواز د صادرېدو له نېټې څخه وروسته د دریو میاشتو په اوږدو کې په فعالیت پیل کړي.

۲- په هغه صورت کې چې ونډه لرونکی/ ونډه لرونکي او یا یې مسؤولین د څارنې په بهیر کې غلط یا ګمراه کوونکي او نا قانونه معلومات وړاندې کړي.

۳- په هغه صورت کې چې د اداینیزې مؤسسې ونډه لرونکی/ ونډه لرونکي د افلاس سره مخ وي.

٤- پـه هغـه صـورت کې چې د اداینـیزې مؤسسې د فعالیت جـواز د میاشـتني راپـور د نـه لېږلـو لـه أملـه وځنـډیږي، د ځنـډ پـه تـاکلې مـوده کې؛ کـه چـېرې یې د ځنـډ د لـه منځـه وړلـو پـه موخـه اقـدام تـرسره نـه شي، نو جواز به لغوه شي.

(۲) د جواز د فسخه کېدو په صورت کې، د جواز ونډه لرونکی/ ونډه لرونکي اړ دي چې خپل فعالیتونه سمدلاسه ودروي او تر ټاکلې مودې پورې د فعالیت اصلي جواز د افغانستان بانک ته تسلیم کړي.

(۳) د ادانیزو خدمتونو د وړاندې کوونکي د جواز د فسخه کېدو په صورت کې، د دولسمې مادې د دوهمې فقرې شرایط د پلې کېدو وړ دي.

د جواز ورکیدل یا سوځېدل

شپاړلسمه ماده:

(۱) په هغه صورت کې چې د اداینیزې مؤسسې جواز ورک یا وسوځیږي، د ادانیزې مؤسسې مسوولین اړ دي چې له ورکېدو څخه وروسته د ۳۰ کاري ورځو په اوږدو کې د افغانستان بانک ته په لیکلي ډول راپور ورکړي، او د ورکیدو خبرتیا یې لږ تر لږه د یوې ډیرې خپریدونکې خپرونې یا د یوې خبرتیا له لارې په مارکیټ یا د فعالیت په ځای کې خپره کړي.

(۲) په هغه صور کې چې د خبرتیا د خپرېدو څخه وروسته تر ۲۰ ورځور پورې د فعالیت جواز پیدا نه شي، د ادانیزې مؤسسې مسوولین اړ دي چې افغانستان بانک په مرکزي دفتر، زونونو او ولایتي څانګو کې د غیر بانکي مالي مؤسسو د څارنې لوی آمریت د جواز ورکولو مدیریت ته د لاندې اسنادو او لیکلي غوښتنلیک په وړاندې کولو سره مثنې(دوهم) جواز تر لاسه کړي:

فسخ جواز فعالیت

مادۀ پانزدهم:

(۱) د افغـانسـتـان بانک تحت شـرایط آتی می توانـد جـواز خـدمـات تادیاتی را فسـخ نمـاید:

۱- در صـورتیکه مؤسسـه تادیـاتی نتوانـد در خـلال (۳) مـاه بعـد از تـاریخ صـدور جـواز، فعالیـت را آغـاز نماید.

۲- در صـورتیکه سـهمدار/سـهمداران و یا مسـوولین آن معلومات غلط یا گمراه کننده و غیر قانونی حین پروسه نظارتی ارائه نماید.

۳- در صورتیکه سهمدار/سهمداران مؤسسه تادیاتی ورشکسته شده باشد.

٤- درصورتیکه مؤسسه تادیاتی بعد از تعلیق جواز فعالیت مبنی بر عدم ارسال گزارش ماهانه، در مدت تعیین شده ذریعه مکتوب تعلیق؛ اقدام به رفع آن ننماید، جواز مذکور فسخ می گردد.

(۲) در صورت فسخ جواز، سهمدار/سهمداران جواز مکلف است تا فعالیت های خویش را بصورت فوری توقف داده و اصل جواز فعالیت را الی مهلت تعیین شده به د افغانستان بانک تسلیم نماید.

(۳) در صـورت فسـخ جـواز تادیـاتی، شرایـط فقـره (۲) مـاده دوازدهـم قابـل تطبیـق می باشد.

مفقودی یا حریق جواز

مادۀ شانزدهم:

(۱) در صـورتیکه جواز مؤسسـه تادیاتی مفقود یا حریق گردد، مسـئولین مؤسـسـه تادیاتی مکلف اند تا در خلال ۳۰ روز کـاری بعـد از مفقودی، موضـوع را کتباً بـه دافغانسـتان بانک اخبار و اطلاعیه مفقودی را حد اقل در یک نشریـه کثیر الانتشـار سـاحه فعالیت خویش و یا ذریعه اطلاعیه در مارکیت و محل فعالیت خویش به نشر بسپارد.

(۲) در صـورت عـدم دریافـت جـواز فعالیـت الی ۲۰ روز بعـد از نشر اطلاعیـه؛ مسـئولین مؤسسـه تادیـاتی مکلـف انـد تـا بمنظـور اخـذ مثـنی جـواز فعالیـت درخواسـتی کتبی را بـا ارائه اسـناد آتی بـه مـدیریت جـوازدهی آمریـت عمـومی نظـارت از مؤسسـات مـالی غیـر بـانکی در مرکـز و زون و نماینـدگی هـای د افغانستان بانک در ولایات تسلیم نماید:

Office of the General Counsel
Da Afghanistan Bank

۱- د ورکیدو د خبرتیا سند یا کاپي.
۲- د مثنی جواز د فیس ادایني سند.
۳- نور معلومات او سندونه چې د جواز ورکولو مدیریت له لوري اړين وګڼل شي.

(۳) په هغه صورت کې چې د فعالیت ورک شوی جواز د مثنی جواز د اخیستلو څخه وروسته پیدا شي، اداینیزه مؤسسه اړ ده چې مثنی جواز د لسو کاري ورځو په اوږدو کې، د افغانستان بانک ولایتي څانګو او یا په مرکز کې د غیر بانکي مالي مؤسسو لوی آمریت د جواز ورکولو مدیریت ته وسپاري.

<u>فیسونه</u>

اوولسمه ماده:

(۱) د افغانستان بانک کولای شي د فعالیت جواز ورکولو او صادرولو پروسې په بدل کې فیس واخلي.

(۲) په لګول(وضع) شوي فیس کې لاندې موارد شامل دي:

۱- د اداینیزې مؤسسې د فعالیت جواز د غوښتنلیک د پروسې په اوږدو کې فیس ۱۰,۰۰۰ لس زره افغانۍ دی.
۲- د فعالیت د پیل څخه وروسته د لومړنیو دوه کلونو لپاره د فعالیت د جواز کلنی فیس ۵۰،۰۰۰ پنځوس زره افغانۍ دی.
۳- د دویم کال څخه وروسته د فعالیت د جواز کلنی فیس د راتلونکو کلونو لپاره ۱۰۰،۰۰۰ سل زره افغانۍ دی.
٤- د مثنی جواز صادرولو فیس ۵۰،۰۰۰پنځوس زره افغانۍ دی.
٥- د ونډه لرونکي/ ونډه لرونکو او د مالکیت د بدلون په موخه د غوښتنلیک د مراحلو د پراوولو فیس د ۱۰۰،۰۰۰ سل زره افغانۍ دی.
٦- د کاروبار د نوم انحلال او بدلون د پروسې فیس ۲۰،۰۰۰ شل زره افغانۍ دی.
۷- په ساحه کې د څارنې کلنی فیس ۵۰،۰۰۰ پنځوس زره افغانۍ؛ اداینیزه مؤسسه اړ ده چې د څارنې د راپور ترلاسه کولو څخه وروسته یاد فیس ادا کړي.

(۳) پورتني فیسونه د بېرته اخیستلو وړ نه دي.

(٤) د اداینیزې مؤسسې جواز له وروستۍ نېټې څخه پرته صادرېږي او کلنی فیس د دې مادې د ۲ او ۳ بند او ۲ فقرې سره سم په کلني ډول اخیستل کېږي.

(٥) نور فیسونه چې د افغانستان بانک د څانګرو متحدالمالونو له لارې ټاکل کېږي.

۱- سند یا کاپی اطلاعیه مفقودی.
۲- سند پرداخت فیس جواز مثنی.
۳- سایر معلومات و مدارک که از طرف مدیریت جوازدهی ضروری دانسته شود.

(۳) در صورتیکه جواز مفقود شده بعد از صدور جواز مثنی دریافت گردد، مسئولین مؤسسه تادیاتی مکلف اند تا در خلال ۱۰ روز کاری، جواز مثنی را به مدیریت جوازدهی آمریت عمومی نظارت از موسسات مالی غیر بانکی در مرکز و یا نمایندگی های دافغانستان بانک در ولایات تسلیم نماید.

<u>فیس ها</u>

مادۀ هفدهم:

(۱) د افغانستان بانک در مقابل طی مراحل درخواستی و صدور جواز فعالیت می تواند فیس اخذ نماید.

(۲) فیس های وضع شده شامل موارد آتی می گردد:

۱- فیس طی مراحل درخواستی جواز مؤسسه تادیاتی مبلغ ۱۰,۰۰۰ ده هزار افغانی.
۲- فیس سالانه جواز فعالیت برای سال های اول و دوم بعد از آغاز فعالیت مبلغ ۵۰۰۰۰ پنجاه هزار افغانی.
۳- فیس سالانه جواز فعالیت بعد از سال دوم برای سالهای بعدی مبلغ ۱۰۰,۰۰۰ یک صد هزار افغانی.
٤- فیس صدور جواز مثنی ۵۰,۰۰۰ پنجاه هزار افغانی.
٥- فیس طی مراحل درخواستی تغییر سهمدار/سهمداران، انتقال مالکیت مبلغ ۱۰۰,۰۰۰ یک صد هزار افغانی.
٦- فیس طی مراحل درخواستی انحلال و تغییر اسم تجارتی مبلغ ۲۰،۰۰۰ بیست هزار افغانی.
۷- فیس نظارت داخل ساحه سالانه مبلغ ۵۰/۰۰۰ پنجاه هزار افغانی؛ مؤسسه تادیاتی مکلف است این فیس را بعد از دریافت گزارش نظارتی پرداخت نماید.

(۳) فیس های فوق الذکر قابل بازپرداخت نمی باشند.

(٤) جواز مؤسسه تادیاتی بدون تاریخ انقضاء صادر می گردد و فیس سالانه جواز طبق فقره (۲)، بند ۲ و ۳ این ماده طور سالانه اخذ می گردد.

(٥) سایر فیس ها از جانب د افغانستان بانک ذریعه متحد المال ها مشخص و تعیین شده می تواند.

د افغانستان اسلامي امارت
دافغانستان بانک
د حقوقي مشاورین دفتر
Office of the General Counsel
Da Afghanistan Bank

دریم څپرکی
د ادارینیزو مؤسسو اداري جوړښت او کړنې

<u>د اداري جوړښت شرایط</u>

اتلسمه ماده:

(۱) ادارینیزه مؤسسه اړ ده چې په خپل تشکیلاتي جوړښت کې د دې مقررې شرایط رعایت کړي.

(۲) د ادارینیزې مؤسسې اداري جوړښت د ښه مدیریت د یوې برخې په توګه، لږ تر لږه د ادارینیزې مؤسسې د بنسټیزو دندو ټولې خوندي طرحې د کارکړنو صحت او امنیت د ټولو کړنو په ګډون چې د پېرودونکي د خوندیتوب څخه داډ ترلاسه کولو په موخه. د امنیتي کړنو څخه د سرغړونې یا موافقې پر مهال تر لاس لاندې نیول کیږي، په پام کې نیسي.

<u>د ونډوالو عمومي مجمع</u>

نولسمه ماده:

د ونډوالو د عمومي مجمع دندې او واکونه په لاندې ډول دي:

۱- د ادارینیزې مؤسسې د اساسنامې منظوري او په هغه کې درج شوو موضوعاتو تعدیل.

۲- د څار پلاوي د غړو ټاکل او ګوښه کول او غړو ته د امتیازاتو یا انعامونو ورکول.

۳- د ادارینیزې مؤسسې د ټاکل شوې پانګې د زیاتوالي منظوري او د ادارینیزې مؤسسې د ونډې د ویش په اړه د شرایطو اوضوابطو ټاکل.

٤- د څار پلاوي له کتنې څخه وروسته د ادارینیزې مؤسسې د مالي صورت حساب او کلني راپور منظوري.

۵- د مؤسسې د خرڅلاو، ادغام، یوځای کولو، له منځه وړولو او بندولو په اړه تصمیم نیول.

٦- د څار پلاوي د کتنو په پام کې نیولو سره د ادارینیزې مؤسسې لپاره د بهرنۍ پلټنې د پېژندل شوي شرکت ګمارل.

۷- ونډه لرونکي د دانینیزې مؤسسې په پانګه کې د خپلو شته ونډو په وړاندې د رایې ورکولو حق لري. هر ونډه لرونکی کولای شي چې د ونډوالو په عمومي مجمع کې په مستقیم ډول یا په رسمي توګه په لیکلې بڼه د پیژندل شوي استازي له لارې د رایې ورکولو له حق څخه ګټه پورته کړي.

۸- د مؤسسې د تېر کال د بیلانس شیټ او مالي صورت حسابونو د بهرنۍ پلټنې د پروسې له بشپړېدو وروسته، د ونډوالو عمومي مجمع باید په کال کې لږ تر لږه یو ځل چې د مالي کال د پای ته رسېدو وروسته د دریو میاشتو څخه وروسته نه وي، ترسره شي.

۹- د ونډوالو د عمومي مجمع فوق العاده غونډې، کېدای شي چې د څار پلاوي، یو ونډه لرونکي / ونډه لرونکو یا د

فصل سوم
ساختاراداری و فعالیتهای موسسات تادیاتی

<u>شرایط ساختار اداری</u>

مادۀ هجدهم:

(۱) مؤسسه تادیاتی مکلف است شرایط این مقرره را در ساختار تشکیلاتی رعایت نماید.

(۲) ساختار اداری مؤسسه تادیاتی منحیث یک جزء مدیریت خوب حد اقل همه طرح های مصؤن، صحت و امنیت عملکردهای اساسی مؤسسه تادیاتی را بشمول تمام اجراآتی که برای یقینی ساختن حفاظت مشتری در موقع نقض یا توافق با اجراآت امنیتی روی دست گرفته می شود، در بر گیرد.

<u>مجمع عمومی سهمداران</u>

مادۀ نزدهم:

مجمع عمومی سهمداران دارای وظایف و صلاحیت های ذیل می باشد:

۱- منظوری اساسنامۀ مؤسسه تادیاتی و تعدیلات مندرج آن.

۲- تعیین و عزل اعضای هیئت نظار و تعیین امتیازات یا پاداش به اعضای آن.

۳- منظوری افزایش در سرمایۀ تعیین شدۀ مؤسسۀ تادیاتی و تعیین شرایط و ضوابط در مورد توزیع سهم مؤسسۀ تادیاتی.

٤- منظوری گزارش سالانه و صورت حسابات مالی مؤسسه تادیاتی پس از ملاحظۀ هیئت نظار.

۵- تصمیم گیری در مورد فروش، ادغام، یکی سازی، منحل کردن و مسدود ساختن مؤسسه.

٦- توظیف نمودن یک شرکت شناخته شدۀ بررس خارجی برای مؤسسه تادیاتی با در نظرداشت ملاحظات هیئت نظار.

۷- سهمداران در برابر اسهام موجودۀ شان در سرمایه مؤسسۀ تادیاتی دارای حق رای می باشند. هر سهمدار می تواند در مجمع عمومی سهمداران بطور مستقیم و یا توسط نمایندۀ که بطور کتبی رسمی معرفی شده از حق رای دهی مستفید شوند.

۸- پس از تکمیل روند بررس خارجی از بیلانس شیت و صورت حسابات مالی سال گذشته مؤسسه، جلسه مجمع عمومی سهمداران حداقل سال یکبار، که بیشتر از سه ماه پس از ختم سال مالی نباشد، برگزار شود.

۹- جلسات فوق العادۀ مجمع عمومی سهمداران می تواند به درخواست هیئت نظار، یک سهمدار/سهمداران یا

Office of the General Co...
Da Afghanistan B...

دوی ترکیب چې د رایې ورکولو تولیز حقونه یې له ۲۰ سلنې یا تر دې زیات وي، په غوښتنه ترسره کیدلای شي.

۱۰- لـږ تـر لـږه یـوه میاشـت وړانـدې د ونـډوالو د عمـومي مجمـع د نښـتې، ځـای او وخـت پـه اړه لـیکلې خبرتیـا د مجمـعې لـه اجنـډا سره یوځـای ونـډه لرونکـو تـه ولـېږل شي. همدارنګـه پـه بېړنیـو حـــالتونو کې خبرتیـــا کېـــدلی شي اووه ورځې وړاندې چمتو شي.

۱۱- د اړینـو او بېړنیـو موضـوعاتو پـه صـورت کې، کېـدای شي خبرتیـا پـه انلایـن توګـه ولـېږل شي او پـه دې اړه رایـه ورکـول هـم پـه برېښـنایي توګـه تـرسره کیـدلای شي. پـه دې حالـت کې، هـېڅ پرېکـړه د هغـو موضـوعاتو پـر بنسـټ نـه وي چې پـه اجنـډا کې شـاملې نـه وي او آنلایـن توګـه نیـول شـوې پرېکـړې بـه د ونـډه لرونکـو د عمـومي مجمـعې پـه راتلـونکې غونـډه کې تائیـد شي.

۱۲- د ونډه لرونکو د عمومي مجمعې پرېکړې په لیکلې بڼه دي او یوازې د ونډه لرونکو او سکرتر له لوري لاسلیک کېږي. په دې توګه، د بېړنیو ستونزو د شتون په صورت کې، رایه ورکول په ورقي (د رای ورکولو صندوق) یا آنلاین توګه ترسره کېدلای شي.

<u>د څار پلاوي جوړښت</u>

شلمه ماده:

(۱) څار پلاوی د یو ځانګړي اداري جوړښت او مناسب کاري میتودونو درلودونکی دی او په ورته وخت کې د دې میتودونو د پلي کولو لارې چارې په دې موخه چې په وخت سره په دوامداره او اغېزمنه توګه وڅېړل شي، تر لاس لاندې نیسي.

(۲) څـار پـلاوي خپـل جوړښـت د رهـبری، د کمېټـو انـدازې او کـار اخیسـتلو پـر بنسـټ تشکیل کـړی دی ترڅـو خپـل څـارنیز رول او نـور مسـؤلیتونه پـه اغېزمنـه توګـه تـرسره کـړي. دا کـار ډاډ ورکـوي چې د څـار پـلاوی کـافي وخـت او وسـایل لـري چې ټولـو قضـیو تـه رسیدنه وکـړي او د موضـوعاتو پـه اړه پرېکـړه کولـو کې بشپړ قاطعیت لري.

(۳) د څـار پـلاوي مشـر د څـار پـلاوي پـه کړنـو او دنـــدو کې بنســـټیز رول لوبـــوي. د څـــار پـــلاوي مشـر د پـلاوي مشـري پـه غـاړه لـري او د ټولـو اغېزمنـو فعـالیتونو ترڅنـګ لکـه د څـار پـلاوي غـړو سره د بـاوري اړیکـو رامنځتـه کولـو کې مسوول ګڼل کیږي.

ترکیب از آنان که ۲۰ درصد یا بیشتر از مجموع حقوق رای را دارا باشند، برگزار شود.

۱۰-حداقل یک ماه قبل، یک اطلاعیهٔ کتبی راجع به تاریخ، موقعیت و زمان هر نشست مجمع عمومی سهمداران توأم با اجندای جلسه به سهمداران ارسال گردد. در حالات اضطراری همچون اطلاعیه می تواند هفت روز قبل ارائه گردد.

۱۱-در صورت موضوعات مهم و عاجل، اطلاعیه می تواند بشکل آنلاین ارسال و رای گیری روی آن نیز بشکل الکترونیکی صورت می گیرد. در اینصورت هیچگونه تصمیم مبتنی بر موضوعات که درج اجندا نباشد، اتخاذ نمی گردد و در نشست بعدی مجمع عمومی سهمداران تصامیم اتخاذ شده بصورت آنلاین، مورد تأیید قرار می گیرد.

۱۲-تصامیم مجمع عمومی سهمداران شکل کتبی را داشته و تنها توسط سهمداران و سکرتر امضا می گردد. به همین ترتیب، در صورت موجودیت موضوعات عاجل، رای دهی می تواند بصورت ورق (صندوق رای) یا طور آنلاین صورت گیرد.

<u>ساختار هیئت نظار</u>

مادهٔ بیستم:

(۱) هیئـت نظـار از یـک سـاختار اداری و روش هـای مناسـب کـاری مختـص بخـود برخـوردار می باشـد و در عـین زمـان راه هـای تطبیـق همچـون روش هـا را بمنظـور اینکـه بطـور زمـانی بشـکل مـؤثر و مـداوم بررسی گردد، روی دست می گیرد.

(۲) هیئـت نظـار سـاختار خـود را براسـاس رهبریـت، انـدازه و کـارگیری از کمیتـه هـا شـکل داده تـا نقـش نظارتی و سـایر مسـؤلیت هـای خـویش را بگونـهٔ مـؤثر انجـام دهـد. ایـن امـر اطمینـان می بخشـد کـه هیئـت نظار زمـان و ابـزار کـافی جهـت رسـیدگی بـه تمـام مـوارد بصـورت مـؤثر را دارا بـوده و در امـر تصـمیم گـیری روی موضوعات قاطعیت کامل را دارا می باشد.

(۳) رئـیس هیئـت نظـار نقـش عمـدهٔ را در کارکردهـا و وظـایف هیئـت نظـار، ایفـا می نمایـد. رئـیس هیئـت نظـار رهبریـت هیئـت را بـدوش داشـته و در قبـال عمـوم فعالیـت هـای مـؤثر چـون برقـراری روابـط معتـبر بـا اعضـای هیئـت نظـار، مسـؤل دانسـته می شود.

Office of the General Counsel
Da Afghanistan Bank

۱- د څار پلاوي مشر د کافي تجربې او ورتيا درلودونکی وي. د ياد پلاوي مشر داډ تر لاسه کوي چې د څار پلاوي پرېکړه په سمه توګه او د بشپړې پوهې پر بنسټ ترسره شوې دي. د څار پلاوي مشر اړ دی چې د مهمو بحثونو د پيل په وخت کې د پلاوي غړي وهڅوي او داډ ترلاسه کړي چې د تصميم نيولو په بهير کې د پلاوي د غړو لخوا مخالف نظرونه په ازاده توګه څرګندېږي. د څار پلاوي مشر د خپلو مسؤوليتونو سرته رسولو لپاره کافي وخت ورکړي.

۲- د چک او بيلانس کارونو د ترسره کولو په موخه، د څار پلاوي مشر يو خپلواک او غير اجرايوي غړی دی.

<u>د څار پلاوي د ترکيب او ګمارنې شرايط</u>

يو ويشتمه ماده:

(۱) د څار پلاوی د ونډه لرونکو د عمومي مجمع له لوري ټاکل کېږي او ډېری غړي يې بايد د ادارينيزې مؤسسې د کارکوونکو، مديريتي برخې او ونډه لرونکو له ډلې څخه نه وي.

(۲) د څار پلاوي د غړو ترکيب بايد لږ تر لږه درې تنه وي چې د ونډه لرونکو د عمومي مجمعې له لوري د څلورو کلونو لپاره ټاکل کېږي او د راتلونکې دورې لپاره د غړو ټاکل جواز لري. د څار پلاوی کولای شي له خپلو غړو څخه يو تن د مشر په توګه وټاکي.

(۳) په هغه صورت کې چې د څار پلاوي غړي کومه چوکۍ خالي کيږي، نور غړي اړ دي چې د موقتي غړي په ټاکلو سره د ونډه لرونکو د عمومي مجمعې تر راتلونکې غونډې پورې ياده تشه ډکه کړي.

(٤) که چېرې ادارينيزه مؤسسه د اصلي شرکت له لورې را منځته شوې وي؛ نو د څار پلاوی يو پر دريمه برخه غړي د اصلي شرکت له تشکيلاتي جوړښت څخه ټاکل کېدلای شي.

(٥) د څار پلاوي ځانګړتياوې او ورتياوې په لاندې ډول سره دي:

۱- په اړونده برخه کې لږ تر لږه دوه کلنه تجربه

۲- په معلوماتي ټکنالوژۍ، مالي، اداره او سوداګرۍ، اقتصاد او يا نورو اړوندو برخو کې ليسانس.

<u>د څار پلاوي دندې او مسؤوليتونه</u>

دوه ويشتمه ماده:

د څار پلاوی د لاندې دندو او مسؤوليتونو درلودونکی دی:

۱- رئيس هيئت نظار دارای تجربه کافی و شايستگی می باشد. رئيس اطمينان حاصل می کند که تصميم گيری هيئت نظار سالم و براساس آگاهی کامل، اتخاذ گرديده است. رئيس هيئت نظار مکلف است در قسمت راه اندازی بحث های مهم، اعضای هيئت را ترغيب نموده و اطمينان حاصل کند که نظريات مخالف از سوی اعضای هيئت در روند تصميم گيری بگونهٔ آزاد اظهار می گردد. رئيس برای اجرای مسؤوليت های خويش زمان کافی تخصيص دهد.

۲- بمنظور پيشبرد کارهای چک و بيلانس ها رئيس هيئت نظار يک عضو مستقل و غير اجرايي می باشد.

<u>شرايط تقرر و ترکيب هيئت نظار</u>

مادهٔ بيست و يکم:

(۱) هيئت نظار از سوی مجمع عمومی سهمداران انتخاب می شود و اکثريت اعضای آن نبايد از جملهٔ سهمداران، بخش مديريتی يا کارمندان مؤسسه تادياتی باشند.

(۲) ترکيب اعضای هيئت نظار حد اقل سه نفر می باشد که از سوی مجمع عمومی سهمداران برای مدت چهار سال انتخاب می گردند. تعيين اعضا برای دوره ای بعدی مجاز می باشد. هيئت نظار می تواند يکی از اعضای خويش را بمنحيث رئيس هيئت انتخاب کند.

(۳) در صورتيکه يکی از کرسی های هيئت نظار خالی می شود ساير اعضا مکلف اند پُست خالی را با معرفی يک عضو مؤقت الی نشست بعدی مجمع عمومی سهمداران، تکميل کند.

(٤) در صورتيکه مؤسسه تادياتی توسط شرکت مادر ايجاد گرديده باشد؛ يک ثلث اعضای هيئت نظار می تواند از ساختار تشکيلاتی شرکت مادر تعيين گردد.

(٥) اعضای هيئت نظار مشخصات و شايستگی های ذيل را دارا می باشند:

۱- حداقل ۲ سال تجربه کاری مرتبط.

۲- لسانس در رشته های تکنالوژی معلوماتی، مالی، ادارهٔ و تجارت، اقتصاد و يا ساير بخش های مرتبط.

<u>وظايف و مسؤوليت های هيئت نظار</u>

مادهٔ بيست و دوم:

هيئت نظار دارای وظايف و مسؤوليت های ذيل می باشد:

Office of the General Counsel
Da Afghanistan Bank

۱- د ونډه لرونکو د عومي مجمعې د غونډو دایرول او د هرې غونډې د اجنډا ترتیب.
۲- د اداري جوړښت منظوري.
۳- د عامل پلاوي او د قوانینو او مقرراتو څخه د رعایت آمریت د غړو ګمارل، ګوښه کول او د امتیازی ټاکل.
٤- د عامل پلاوي د کړنو څخه څارنه کول.
٥- د ادا‌ینیزې مؤسسې د کلنۍ بودیجې او کاري ستراتیژۍ منظوري.
٦- د کړنلارو او پالیسیو کتنه او منظوري.
۷- د دې څخه ډاډ ترلاسه کول چې د ادا‌ینیزې مؤسسې د اغېزمنتوب، مناسبتوب او د افغانستان بانک د قوانینو او مقرراتو سره سمون لري او کافي داخلي کنټرول او د خطرونو مدیریت درلودونکې دی.
۸- د افغانستان بانک او نورو اړوندو برخو ته د مالي راپور ورکونې څخه ډاډ ترلاسه کول.
۹- د داخلي څارنې بهیر د مناسبوالي څخه ډاډ تر لاسه کول.
۱۰- د ونډه لرونکو عمومي مجمعې ته د هغو کتنو وړاندې کول چې د هغو موضوعاتو اړوند د ونډه لرونکو منظورۍ ته اړتیا وي.
۱۱- له ادا‌ینیزې مؤسسې څخه د بهرنۍ څارنې د شرکت د ټاکلو په اړه د ونډه لرونکو عمومي مجمعې ته د نظرونو وړاندې کول.
۱۲- د ادا‌ینیزې مؤسسې د بهرنۍ پلټنې د ترسره کېدو څخه چې د ادا‌ینیزې مؤسسې د مالي صورت حسابونو د صحت او دقت په اړه د پلټونکي نظرونه پکې شامل وي ډاډ تر لاسه کول.
۱۳- په هغه صورت کې چې د ادا‌ینیزې مؤسسې مالي حالت کې کمښت ولیدل شي، یا که بل هر مورد چې د مؤسسې مالي وضعیت د پام وړ اغېزمنوي، د افغانستان بانک باید سمدستي په لیکلي ډول خبر ورکړل شي یا عامل پلاوی په دې مورد مکلف شي.
۱٤- د افغانستان بانک د اوامرو او لارښوونو د پلي کیدو څخه ډاډ تر لاسه کول.
۱٥- په نورو مواردو کې چې د بنسټلیک (اساسنامې) له مخې د څار پلاوي پورې اړه لري، د تصمیم نیول.
۱٦- د څار پلاوی په پای کې د ادا‌ینیزې مؤسسې د چارو او کاري شرایطو په پرمختګ کې ونډه لرونکو ته (د ونډه

۱- تدویر جلسات مجمع عمومی سهمداران و ترتیب اجندای هر جلسه.
۲- منظوری ساختار اداری.
۳- تقرر، عزل و تعیین امتیازی برای اعضای هیئت عامل و آمر رعایت و پیروی از قوانین و مقررات.
٤- نظارت از اجراآت هیئت عامل.
٥- منظوری ستراتیژی کاری و بودجهٔ سالانهٔ مؤسسهٔ تادیاتی.
٦- مرور و منظوری پالیسی ها و طرزالعمل ها.
۷- حصول اطمینان از اینکه مؤسسهٔ تادیاتی از داشتن کارایی، مناسب بودن و وفق داشتن با قوانین و مقررات د افغانستان بانک و کنترل داخلی کافی، و مدیریت خطرات برخوردار است.
۸- حصول اطمینان از گزارش دهی مالی به د افغانستان بانک و سایر بخش های مرتبط.
۹- حصول اطمینان از مناسب بودن روند بررس داخلی.
۱۰- ارائه ملاحظات به مجمع عمومی سهمداران روی موضوعات که ضروت به منظوری سهمداران می باشد.
۱۱- ارائه ملاحظات به مجمع عمومی سهمداران در مورد تعیین شرکت تفتیش خارجی از مؤسسهٔ تادیاتی.
۱۲- حصول اطمینان از اجرای تفتیش خارجی مؤسسهٔ تادیاتی که شامل نظریات مفتش در پیوند به حقیقت و صحت صورت حسابات مالی مؤسسهٔ تادیاتی می شود.
۱۳- در صورتیکه در وضعیت مالی مؤسسهٔ تادیاتی کاهش به نظر میرسد و یا هر مورد که دیگر که وضعیت مالی مؤسسه را بگونهٔ چشمگیر متأثر سازد، د افغانستان بانک را بصورت آنی بشکل کتبی اطلاع بدهد یا هیئت عامل را در این مورد مکلف بسازد.
۱٤- حصول اطمینان از تطبیق هدایات و اوامر د افغانستان بانک.
۱٥- اتخاذ تصمیم در سایر موارد که نظر به اساسنامه مربوط به صلاحیت هیئت نظار می شود.
۱٦- هیئت نظار در نهایت در پیشبرد امور و شرایط کاری مؤسسهٔ تادیاتی به سهمداران (شامل مجمع عمومی

لرونکو عمومي محمعې، نور ونډه لرونکو او د افغانستان بانک په ګډون) مسؤل او حساب ورکوونکی دی.

۱۷- د څار پلاوی اړ دی چې لږ تر لږه باید د لاندې مواردو په اړه ډاډ تر لاسه کړي:

- د مناسب او وړ مدیریت څخه ډاډ تر لاسه کول.
- د مناسبو پالیسیو او پلانونو د رامنځته کولو څخه ډاډ تر لاسه کول.
- د فیصلو، مقرراتو او قوانینونو له پلي کولو، او داخلي کنټرول څخه ډاډ تر لاسه کول او د فعالیتونو څارنه.
- د اداینیزې مؤسسې د مالي کړنو څخه څارنه.
- د ګټو د ټکر څخه مخنیوی.

۱۸-د څار پلاوی اړ دی چې په ربعوار ډول خپلې غونډې تنظیم کړي.

۱۹-د څار پلاوی کولای شي د پام وړ دلایلو په وړاندې کولو او د شرایطو په پام کې نیولو سره تر دریو پورې آنلاین غونډې تنظیم کړي.

۲۰-د څار پلاوی کولای شي د مؤسسې یو کار کوونکی د څار پلاوی د غونډو د دایرولو، تنظیم او ثبتولو په موخه د سکرتر په توګه وګماري.

<u>د عامل پلاوي تشکیلاتي جوړښت</u>

درویشتمه ماده:

(۱) عامل پلاوی له لاندې اشخاصو څخه تشکیل کیدلای شي:

۱- اجرائیوي رییس
۲- د معلوماتي ټکنالوژۍ آمر یا عملیاتي آمر.
۳- د مالي چارو آمر

(۲) په هغه صورت کې چې اصلي شرکت شتون ولري، د عامل پلاوي جوړښت په جلا توګه په پام کې نیول کیږي. د فرعي شرکت د عامل پلاوي غړي نشي کولای په ورته وخت کې د اصلي شرکت کارکوونکي وي.

(۳) د اداینیزې مؤسسې هیڅ یو کار کوونکی نه شي کولای په ورته وخت کې په دوو بستونو کې دندې ترسره کړي.

<u>د عامل پلاوي دندې او مسوولیتونه</u>

څلورویشتمه ماده:

(۱) عامل پلاوی د لاندې دندو او مسوولیتونو درلودونکی دی:

۱- عامـــل پـــلاوی اړ دی چې خـــپلې دنـــدې او مســوولیتونه د څـار پـلاوي د څـارنې او رهـبرۍ لانـدې تـرسره کـړي او د ادایـنیزې مؤسسې فعالیتونـه، چې د ســوداګریزې ســتراتیژي، خطـر منلـو پالیسي او د څـار

سهمداران، سایر سهمداران و د افغانستان بانک) مسؤل و حسابده می باشد.

۱۷- هیئت نظار مکلف است تا حد اقل در خصوص موارد ذیل حصول اطمینان نماید:

- حصول اطمینان از مدیریت شایسته و مناسب.
- حصول اطمینان از اتخاذ پلان ها و پالیسی های مناسب.
- نظارت از فعالیت ها و حصول اطیمنان از کنترل داخلی و تطبیق قوانین، مقررات و فیصله ها.
- نظارت از اجراآت مالی مؤسسهٔ تادیاتی.
- جلوگیری از تضاد منافع.

۱۸- هیئت نظار مکلف است طور ربعوار جلسات خویش را تنظیم و برگزار کنند.

۱۹- هیئـت نظـار می توانـد تـا سـه جلسـه را بـا درنظرداشــت شرایـط و ارائــه دلایـل موجـه، طـور آنلاین تدویر نماید.

۲۰- هیئت نظار می تواند یک تن از کارمندان مؤسسه را به منظور تدویر، تنظیم و ثبت جلسات هیئت نظار منحیث سکرتر توظیف نماید.

<u>ساختار تشکیلاتی هیئت عامل</u>

مادهٔ بیست و سوم:

(۱) هیئـت عامـل متشـکل از اشـخاص ذیـل بـوده می تواند:

۱- رئیس اجرائیوی.
۲- آمر تکنالوژی معلوماتی و یا آمر عملیاتی.
۳- آمر امور مالی.

(۲) در صـورت موجودیـت شرکـت مـادر، سـاختار هیئـت عامـل بصـورت جداگانـه در نظـر گرفتـه می شـود. اعضای هیئت عامل مؤسسـه فـرع نـمی تواننـد همزمان کارمند شرکت مادر باشد.

(۳) هـیچ یـک از کارکنـان مؤسسـه تادیـاتی همزمـان نمی توانند در دو بست ایفای وظیفه نمایند.

<u>وظایف و مکلفیت های هیئت عامل</u>

مادهٔ بیست و چهارم:

(۱) هیئت عامل دارای وظایف و مکلفیت های ذیل می باشد:

۱- هیئـت عامـل مکلـف اسـت وظـایف و مکلفیـت هـای خـویش را تحت رهـبری و نظارت هیئت نظار انجـام نمـوده و فعالیـت هـای مؤسسـهٔ تادیـاتی راکـه بـا سـتراتیژی تجـاری، خطـر پـذیری و سـایر پالیسی

Office of the General Counsel
Da Afghanistan Bank

پـلاوی لـه لـوري منظـور شـوو نـورو پالیسـیانو سره سمون ولري مدیریت کړي.
۲- عامل پلاوی کار کوونکو ته د دندو د سپارلو په برخه کې اړ دی چې داسې اداري جوړښت رامنځته کړي چې په ټولو ادواینیزو مؤسسو کې حساب ورکونه او روڼتیا تأمین کړي.
۳- عامل پلاوی اړ دی چې د مسولیتونو د مخته وړلو ، د عامل پلاوي د څارنې او د ارشد مدیریت د کړنو د کیفیت پېژندلو د بهیر په اړه څار پلاوي ته اړین معلومات ورکړي. په دې برخه کې، عامل پلاوی په بشپړ ډول د مهمو مواردو په اړه څار پلاوي ته خبر ورکوي:
- د سوداګریزې ستراتیژۍ/د خطر منلو ستراتیژۍ ترتیب او چمتو کول .
- د استازو د له منځه وړلو او رامنځته کولو په برخه کې تصمیم نیول.
- د مؤسسې کړنې او مالي وضعیت یې.
- د خطر د محدودیتونو نیمګړتیا یا د قوانینو رعایت.
- د داخلي څارنې نیمګړتیاوې.
- حقوقي او مقرراتي اندېښنې.
- د کړنلارو د سرغړونو یا نیمګړتیاو څخه راپورته کیدونکي موضوعات.
- د څار پلاوي له لورې د منظور شویو د ستراتېژیو او پالیسیو سره سم، د کارونو تنظیمول او د ادواینیزې مؤسسې د ورځنیو سوداګریزو چارو رهبري کول او د مؤسسې د کار کوونکو د ورځنیو کړنو څخه څارنه.
- د ادواینیزې مؤسسې د څار پلاوي له لورې د منظور شوې سوداګریزې ستراتیژۍ او پالیسیو پلې کول. د څار پلاوي له لورې د صادر شویو لارښوونو سره سم، ارشد مدیریت اړ دی چې د سوداګریزې ستراتیژۍ، د خطرونو د مدیریت سیستم، د خطرونو اصول، د مالي او غیر مالي خطرونو مدیریت پروسې او کنټرول پلې کړي.
- د ټولو خطرونو په منظم ډول تشخیص او پېژندنه.
(۲)د ادواینـیزې مؤسسې د خطرونـو او لـه قوانینـو او مقرراتـو څخـه د پیروۍ برخـه یـوه واحـده برخـه ده او پـه خپلـو کړنـو کې خپلواکـه ده او اړ ده چې د خپلـو کاري کړنو راپور، د څار پلاوي ته وړاندې کړي.
(۳)ادواینیزه مؤسسه اړ ده چې د خپلو سوداګریز خطرونو ارزونه لږ تر لږه په کال کې یو ځل او یا هم د اړین ګڼلو په صورت کې ترسره کړي او تر لاس لاندې کارونه باید د دې سره سم ترسره شي.

هـای منظـور شـده توسـط هئیـت نظـار همخـوانی داشته باشد، مدیریت کند.
۲- هیئـت عامـل در قبـال سـپردن وظـایف بـه کارمنـدان مکلـف اسـت تـا یـک سـاختار اداری را ایجاد کنـد کـه در تمـام مؤسسـۀ تادیـاتی جوابگـویی و شفافیت را تأمین کند.
۳- هیئـت عامـل مکلـف اسـت معلومـات لازم در رابطـه بـه رونـد پیشـبرد مسـؤلیت هـا، نظـارت هیئت عامـل و تشـخیص کیفیت اجـرآآت مـدیریت ارشـد را بـه هیئـت نظـار فـراهم سـازد. در ایـن مـورد، هیئـت عامـل همـواره هیئـت نظـار را بگونـۀ کـافی از مـوارد مهم ذیل با خبر می سازد:
- تهیه و ترتیب ستراتیژی تجاری، ستراتیژی خطر/ خطر پذیری.
- تصمیم گیری ها در قسمت ایجاد و منحل سازی نمایندگان.
- اجراآت مؤسسۀ و وضعیت مالی آن.
- نقص محدویت های خطر یا رعایت از قوانین.
- کاستی های کنترل داخلی.
- نگرانی های حقوقی و مقرراتی.
- موضوعات برخاسته از تخلفات یا نقص طرزالعمل ها.
- طبق ستراتیژی و پالیسی های منظور شده توسط هیئت نظار، سازماندهی کارها و رهبری کارهای تجاری روزمرۀ مؤسسۀ تادیاتی و نظارت از فعالیت های روزمرۀ کارمندان مؤسسه.
- تطبیق ستراتیژی تجاری و پالیسی های مؤسسۀ تادیاتی که توسط هیئت نظار منظور شده است. توأم با هدایت که توسط هیئت نظار صادر شده مدیریت ارشد مکلف است ستراتیژی تجاری، سیستم مدیریت خطرات، اصول خطرات، پروسه های و کنترل مدیریت خطرات مالی و غیر مالی را تطبیق نماید.
- شناسایی و تشخیص منظم تمام خطرات.
(۲) بخـش خطـرات و پـیروی از قـوانین و مقـررات مؤسسـه تادیـاتی یـک بخـش واحـد بـوده و در عملکـرد خـویش مسـتقل می باشـد و از اجـراآت کـاری خـویش مکلف است تا به هیئت نظار گزارش دهی نماید.
(۳) مؤسسه تادیاتی مکلف است تا خطرات تجارتی خویش حد اقل سال یکبار و یا حسب ضرورت ارزیابی نماینده و مطابق آن اجـراآت که در نظر است مرعی گردد.

Office of the General Counsel
Da Afghanistan Bank

داخلي او بهرني پلټونکي

پنځه ویشتمه ماده:

(۱) ادارینیزه مؤسسه اړ ده چې د اړینو معیارونو سره سم د داخلي پلټنې خپلواک جوړښت ولري.

(۲) ادارینیزه مؤسسه اړ ده چې د افغانستان بانک اړوند قوانینو، مقرراتو او دستورونو د پلي کېدو په اړه خپله داخلي دوره يي پلټنه په هر اړخيزه توګه ترسره کړي.

(۳) داخلي پلټونکې په خپلو کړنو کې خپلواک دی او اړ دی چې د خپلو کاري کړنو راپور څار پلاوي ته وړاندې کړي.

(٤) ادارینیزه مؤسسه اړ ده چې د خپل داخلي پلټونکي راپور د څار پلاوي د منظورۍ څخه وروسته، د دې مقررې سره سم په ټاکل شوي وخت کې د افغانستان بانک ته و استوي.

(٥) اړينه ده چې بهرنۍ پلټنه د يو باوري شرکت له لوري ترسره شي ترڅو په جدي توګه د قوانینو او مقرراتو او د محاسبې منل شوي اصولو او کړنلارو د پلي کیدو څخه په جدي توګه ډاډ ترلاسه شي.

د ګواښونو او د قوانينو او مقرراتو څخه د رعايت او پيروۍ آمر د ګمارنې شرطونه

شپږ ویشتمه ماده:

(۱) د ګواښونو، قوانينو او مقرراتو د رعايت پيروۍ آمر لږ تر لږه د لاندې شرطونو درلودونکی وي:

۱- د اقتصاد، اداري او سوداګرۍ، محاسبې او حقوقو پوهنځيو څخه ليسانس.

۲- دوه کاله اړوند کاري تجربه

۳- له اړونده قوانينو او مقرراتو څخه بشپړه خبرتيا درلودل.

٤- هغو اشخاصو ته چې د پورتنيو شرطونو سربېره د AML/CFT اړوند نړيواله تصديق پاڼه ولري، لومړيتوب ورکول کېږي.

(۲) د خطرونو، قوانينو او مقرراتو څخه د پيروۍ آمر اړ دی چې خپله د دندې لايحه د پيسو مينځلو او ترهګرۍ د تمويل پر وړاندې د مخنيوي اقداماتو او مسؤليتونو مقررې په پام کې نيولوسره د خطرونو د ارزونې د معيارونو سره سمه تر تيب کړي.

جواز لرونکې فعاليتونه

اووه ویشتمه ماده:

ادارینیزه مؤسسه کولای شي لاندې خدمتونه وړاندې کړي:

۱- د ATM,POS/mPOS ادارینیزو اپليکېشنونو په ګډون د مبايل، آنلاين او نورو ادارینیزو چينلونو له لارې د تر لاسه کوونکو وسيلو د خدمتونو وړاندې کول.

بررس داخلی و خارجی

مادۀ بیست و پنجم:

(۱) مؤسسه تادیاتی مکلف است تا ساختار بررس داخلی مطابق معیارات لازم طور مستقل را داشته باشد.

(۲) مؤسسه تادیاتی مکلف است بررسی دوره ای داخلی خود را بطور همه جانبه در خصوص تطبیق قوانین، مقررات و دستایر مربوط به د افغانستان بانک انجام دهد.

(۳) بررس داخلی در عملکرد خویش مستقل می باشد و از اجرآات کاری خویش مکلف است تا به هیئت نظار گزارش ارائه نماید.

(٤) مؤسسه تادیاتی مکلف است تا گزارش بررس داخلی خویش را بعد از منظوری هیئت نظار در معیاد تعیین شده طبق این مقرره به د افغانستان بانک ارسال نماید.

(٥) لازم است بررسی خارجی توسط یک شرکت معتبر مشهور راه اندازی شود تا از تطبیق و رعایت قوانین و مقررات و اصول و طرزالعمل های پذیرفته شده حسابداری بطور جدی اطمینان بمیان آید.

شرایط تقرر آمر خطرات، رعایت و پیروی از قوانین و مقررات

مادۀ بیست و ششم:

(۱) آمر خطرات و رعایت و پیروی از قوانین و مقررات حد اقل دارای شرایط ذیل می باشد:

۱-لیسانس اقتصاد، ادارۀ تجارت، محاسبه یا حقوق.

۲-دو سال تجربه کاری مرتبط.

۳-از قوانین و مقررات مربوطه آگاهی کامل داشته باشد.

٤-به اشخاص که برعلاوه شرایط فوق، دارای تصدیق نامۀ بین المللی در رابطه به AML/CFT باشد ارجحیت داده می شود.

(۲) آمر خطرات، رعایت و پیروی از قوانین و مقررات مکلف است تا لایحه وظایف خویش را مطابق معیارات ارزیابی خطرات و با درنظرداشت مقرره مسئولیت ها و اقدامات بازدارنده علیه پول شویی و تمویل تروریزم ترتیب نماید.

فعالیت های مجاز

مادۀ بیست و هفتم:

مؤسسات تادیاتی می توانند خدمات ذیل را فراهم سازند:

۱-خدمات ابزار حصولی شامل ATM, POS/mPOS اپلیکشن های تادیاتی از طریق مبایل، راه های پرداخت آنلاین و سایر کانال های تادیاتی.